

HANDEL LUDŹMI

CZYM JEST HANDEL LUDŹMI

Według artykułu 115, paragraf 22 kodeksu karnego handlem ludźmi jest: werbowanie, transport, dostarczanie, przekazywanie, przechowywanie lub przyjmowanie osoby z zastosowaniem:

- przemocy lub groźby bezprawnej,
- uprowadzenia,
- podstępu,
- wprowadzenia w błąd albo wyzyskania błędu lub niezdolności do należytego pojmowania przedsiębranego działania,
- nadużycia stosunku zależności, wykorzystania krytycznego położenia lub stanu bezradności,
- udzielenia albo przyjęcia korzyści majątkowej lub osobistej albo jej obietnicy osobie sprawującej opiekę lub nadzór nad inną osobą w celu jej wykorzystania, nawet za jej zgodą, w szczególności w prostytucji, pornografii lub innych formach seksualnego wykorzystania, w pracy lub usługach o charakterze przymusowym, w żebractwie, w niewolnictwie lub innych formach wykorzystania poniżających godność człowieka lub w celu pozyskania komórek, tkanek lub narządów wbrew przepisom ustawy. Jeżeli zachowanie sprawcy dotyczy małoletniego, stanowi ono handel ludźmi, nawet gdy nie zostały użyte metody lub środki wymienione w pkt 1 – 6.

FORMY HANDLU LUDŹMI

- Handel ludźmi w celu komercyjnego wykorzystania;
- Handel ludźmi w celu zmuszania do pracy/ praktyki niewolnicze/ obozy pracy;
- Niewolnictwo domowe;
- Zmuszanie do żebrania;
- Handel ludźmi w celu pobrania narządów;
- Zmuszanie do popełniania przestępstw.

Handel ludźmi w celu komercyjnego wykorzystania seksualnego

Handel ludźmi w celu zmuszania do pracy/ praktyki niewolnicze/ obozy pracy – najczęściej dotyczą takich sektorów gospodarki jak rolnictwo, budownictwo, czy fabryki i wiążą się z następującymi działaniami: ciągłym przekraczaniem czasu pracy, złymi warunkami zamieszkania, niską płacą lub jej całkowitym brakiem, nieprzestrzeganiem prawa pracy, brakiem ochrony socjalnej, brakiem umowy i ubezpieczenia, ograniczeniem lub pozbawieniem wolności, pozbawieniem dokumentów. Ofiarami pracy przymusowej są zarówno kobiety jak i mężczyźni.

Niewolnictwo domowe – polega na przetrzymywaniu w domach osób, zwłaszcza kobiet i wykorzystywaniu ich do prac domowych oraz opieki nad osobami starszymi lub chorymi. Stosowane są te same formy przymusu jak w dwóch punktach powyżej

Zmuszanie do żebrania – zwykle są do tego zmuszane kobiety i dzieci oraz ludzie starsi i upośledzeni. Żebrzą w dużych miastach, których nie znają, są źle karmieni, cały czas przebywają pod nadzorem a wyżebrane pieniądze są im odbierane.

Handel ludźmi w celu pobrania narządów – młodzi ludzie lub dzieci mogą być sprzedani lub uprowadzeni po to, aby pobrać od nich narządy do transplantacji. Czasem zdesperowani ubodzy oferują na sprzedaż np. nerkę i narażają się w ten sposób na stanie się ofiarą handlu ludźmi.

Zmuszanie do popełniania przestępstw – niektórzy ludzie są zmuszani do popełniania przestępstw: kradzieży, czy przemytu narkotyków. Zwykle są to osoby w trudnej sytuacji życiowej, dzieci oraz ludzie wcześniej karani. Najczęściej są szantażowani i poddawani przemocy.

CO ZWIĘKSZA RYZYKO STANIA SIĘ OFIARĄ?

- Trudna sytuacja rodzinna – emocjonalna i ekonomiczna;
- Chęć szybkiego i łatwego zarobku;
- Nieznajomość języka, realiów życia za granicą;
- Niska świadomość prawna.

O CZYM WARTO PAMIĘTAĆ WYJEŹDŻAJĄC ZA GRANICĘ?

Wyjeżdżając za granicę, dopełnij formalności:

- sprawdź ważność swoich dokumentów (dowód osobisty, paszport);
- ubezpiecz się od następstw nieszczęśliwych wypadków i kosztów leczenia za granicą (karta Euro 26 lub EKUZ);
- zeskanuj dokumenty i prześlij na swój adres e-mail, będziesz mieć do nich zawsze dostęp;
- nigdy i nikomu nie oddawaj dokumentów!

O CZYM WARTO PAMIĘTAĆ WYJEŹDŻAJĄC ZA GRANICĘ?

Zabierz ze sobą

- adres i numer telefonu najbliższej polskiej placówki dyplomatycznej www.msz.gov.pl;
- słownik lub rozmówki, jeśli nie jesteś pewny swoich umiejętności językowych;
- numer Poland Direct obowiązujący w kraju, do którego jedziesz (rozmowa telefoniczna na koszt odbiorcy, telefonistka mówi po polsku);
- pieniądze (może to być także karta kredytowa lub czeki). Zapas na „czarną godzinę”, aby mieć za co przeżyć i wrócić do Polski.

O CZYM WARTO PAMIĘTAĆ WYJEŹDŻAJĄC ZA GRANICĘ?

Ustal z bliskimi:

- częstotliwość kontaktów telefonicznych i trzymaj się tego (np. raz w tygodniu o określonej porze);
- neutralne hasło, które będzie oznaczało, że potrzebujesz pomocy np. pozdrowienia dla nieistniejącej cioci;
- zostaw bliskim wszystkie informacje, które pozwolą im na odnalezienie Cię za granicą (nazwiska ludzi, którzy Cię zaprosili, tych, z którymi wyjeżdżasz, numery telefonów i adresy Twojego pobytu);
- na bieżąco informuj o zmianie miejsca zamieszkania i zatrudnienia;
- zostaw swoją aktualną fotografię.

O CZYM WARTO PAMIĘTAĆ WYJEŹDŻAJĄC ZA GRANICĘ?

Jeśli korzystasz z pośrednictwa pracy...

- sprawdź, czy firma pośrednicząca w poszukiwaniu pracy za granicą działa legalnie www.stat.gov.pl/regon, www.kraz.praca.gov.pl a także czy pośrednik posiada umowę zawartą z pracodawcą zagranicznym i czy wysłał już ludzi do pracy za granicą;
- ustal czy Twój przyszły pracodawca istnieje oraz sprawdź zgodność profilu działania firmy z proponowaną Ci pracą;
- poproś o dane kontaktowe pracodawcy oraz osób, które już skorzystały z usług pośrednika i mogą to potwierdzić;
- nigdy nie płać za pośrednictwo! Firma pośrednicząca może zażądać opłaty za badania lekarskie, tłumaczenie dokumentów, wizę, przejazd tam i z powrotem, ale za samo pośrednictwo płaci pracodawca;
- jeśli dajesz pieniądze **zawsze żądaj pokwitowania!**

O CZYM WARTO PAMIĘTAĆ WYJEŻDŻAJĄC ZA GRANICĘ?

Jeżeli szukasz pracy przez ogłoszenia w prasie, Internecie zwracaj uwagę :

- czy wymagany wiek jest adekwatny do wykonywanej pracy;
- czy wyjazd na zbiór warzyw czy owoców jest zgodny z okresem zbioru, regionem;
- czy pracodawca żąda kwalifikacji i znajomości języka (może być podejrzane, gdy tego nie robi);
- gdzie jest organizowane spotkanie z pracodawcą (wystrzegaj się prywatnych mieszkań).

O CZYM WARTO PAMIĘTAĆ WYJEŹDŻAJĄC ZA GRANICĘ?

Jak powinna wyglądać umowa o pracę...

- powinna posiadać kompletne dane pracownika i pracodawcy;
- mieć wyznaczone dokładne ramy czasowe;
- opisywać zakres obowiązków i wysokość wynagrodzenia;
- domagać się umowy w języku polskim, przed podpisaniem dokładnie ją przeczytaj, skonsultuj jej treść z osobą mającą profesjonalną wiedzę w tym zakresie lub osobą zaufaną.

O CZYM WARTO PAMIĘTAĆ WYJEŹDŻAJĄC ZA GRANICĘ?

Nauka za granicą

- skontaktuj się uczelnią lub szkołą, o przyjęcie do której się ubiegasz i sprawdź czy dany kurs jest rzeczywiście oferowany;
- jeżeli organizacją kursu zajmuje się niezależna agencja sprawdź czy rzeczywiście taka agencja istnieje i działa legalnie;
- porozmawiaj z poprzednimi uczestnikami kursu;
- jeśli masz jakiegokolwiek wątpliwości, przed wyjazdem skontaktuj się z organizacją zajmującą się zwalczaniem handlu ludźmi (np.: LaStrada)

GDZIE MOŻESZ UZYSKAĆ POMOC

- Krajowe Centrum Interwencyjno – Konsultacyjne dla Ofiar Handlu Ludźmi telefon nr: 22 628 01 20
- Stowarzyszenie PoMoc telefon nr: 32 255 38 69
- La Strada Fundacja Przeciwko Handlowi Ludźmi i Niewolnictwu telefon zaufania nr: 22 628 99 99
- Centralny Zespół do Walki z Handlem Ludźmi w Komendzie Głównej Policji: www.policja.pl
- Zarząd Operacyjno- Śledczy Komendy Głównej Straży Granicznej: www.strazgraniczna.pl
- W Ambasadzie lub Konsulacie Polski w danym kraju.